

UTLYSNING

«Klimaregnskap for norsk havbruk»

FHF lyser ut inntil 2,5 millioner NOK til en sammenliknende analyse av produkter fra norsk havbruk for å få fram oppdaterte tall for energiforbruk og klimagassutslipp. Analysen skal kunne vise hvor i verdikjeden energiforbruk og klimagassutslipp er størst og hvor det er størst mulighet/potensial for å sette inn reduserende tiltak. Det skal presenteres forslag til tiltak og det skal beregnes effekt av tiltakene.

Søkere kan være universitets- og høyskolesektoren, forskningsinstitutter, forskningsmiljøer og bedrifter i laksenæringen. Tilsagnsmottaker må være en FoU-institusjon, som også skal ha prosjektledelsen.

FHF's *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser* skal følges ved utarbeidelse av søknad (se vedlegg 2).

Søknader skal sendes til: Post@fhf.no

Søknader merkes med saksnummer «**21/00161**»

Tidsplan

30.06.2021: Åpen utlysning offentliggjøres

01.09.2021: Frist for innlevering av søknad (innen kl. 12:00)

20.09.2021: Tilbakemelding til søkere om resultat av evaluering

10.10.2021: Tidligst oppstart av prosjekt

Behov for ytterligere presiseringer i fasen med utarbeidelse av søknad kan tas opp med FHF. Hvis det blir behov for endringer i utlysningsteksten, vil dette bli informert om på www.fhf.no (samme som denne utlysningen), men ingen endringer vil bli gjort etter 10.08.2021 kl. 12:00. Søkere er selv ansvarlige for å følge med om det legges ut slike endringer.

Problemstilling

FNs bærekraftsmål er verdens felles plan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Da målene ble vedtatt i 2015, var det med en ny forståelse for at økonomi, ulikhet og miljø påvirker hverandre. FN ønsker å finne løsninger som balanserer belastningen på miljøet med forbruket og økonomien vår. FNs bærekraftsmål nr. 13 er å stoppe klimaendringene. Dette står også sentralt i havbruksnæringens arbeid med bærekraft, som tar utgangspunkt i de FN-målene som det er relevant for næringen å forholde seg til.

FHF har tidligere finansiert arbeider på karbonfotavtrykk/klimaspor og energiforbruk knyttet til norsk sjømatproduksjon. Disse forskningsarbeidene, gjennomført i 2009 og i 2019, så på en rekke ulike sjømatprodukter og sammenlignet disse med landbasert kjøttproduksjon. Studiene synliggjorde hvor i verdikjeden bidraget til klimagassutslippet er størst, og hvor i kjeden det ville være mulig å treffe tiltak for å redusere bidraget ytterligere.

FHF ser nå behov for at det gjennomføres en oppdatert studie av klimasporet til havbruksprodukter (laks og regnbueørret) for å dokumentere utviklingen over tid. Dette vil gi havbruksnæringen dokumentasjon som kan brukes overfor kunder, forbrukere og andre som etterspør slik dokumentasjon. Dokumentasjonen kan også være et bidrag til beslutningsstøtte når næringen skal iverksette tiltak for reduksjon av klimagassutslipp.

Den planlagte analysen skal gjennom å benytte sammenlignbare metoder basert på nasjonale og internasjonale standarder gi grunnlag for å se hvordan utvalgte havbruksprodukter presterer over tid. Analysen skal kunne vise hvor i verdikjeden energiforbruk og klimagassutslipp er størst og hvor det er størst mulighet/potensial for å sette inn reduserende tiltak. Det skal presenteres forslag til

tiltak og det skal beregnes effekt av tiltakene. Disse potensielle effektene skal kvantifiseres (i mengder/Co2 samt i økonomiske termer).

Målsetting

Målet med arbeidet er å gjennomføre en sammenliknende analyse av produkter fra norsk havbruk for å få fram oppdaterte tall for energiforbruk og klimagassutslipp. Resultatene må kunne sammenlignes med tall fra klimaregnskapsanalysen med tall fra 2017: [Klimaregnskap for norsk sjømatnæring \(fhf.no\)](https://www.fhf.no/klimateknologi/klimaregnskap-for-norsk-sjomatnaring).

Delmål:

- Det skal synliggjøres hvor i verdikjeden klimaavtrykket er størst og derved hvor det er størst potensiale for tiltak.
- Det skal også presenteres forslag til utslippsreducerende tiltak og det skal beregnes effekt av tiltakene. Disse potensielle effektene skal kvantifiseres (i mengder/Co2 samt i økonomiske termer).

Avgrensninger og særskilte føringer

- Søker må som en del av søknaden dokumentere solid kjennskap til havbruksnæringen og innenfor temaet for utlysningen. Søker bes redegjøre for oppdaterte og anerkjente metoder for å gjennomføre klimaregnskap.
- Næringsnytte tillegges vesentlig vekt og skal redegjøres for i prosjektbeskrivelsen.
- Erfaring med større forsknings- og utredningsprosjekter med relevans til det utlyste arbeidet, samt samarbeid med spesialiserte fagmiljøer, skal oppgis.
- Hovedmål og delmål skal i størst mulig grad være etterprøvbare, og må avspeile alle viktige punkter i søknaden da disse delene utgjør sentrale deler av beslutningsgrunnlaget.
- Søknaden må inneholde en konkret plan for formidling av prosjektets resultater til næringsliv og andre.
- Prosjektets varighet vil være et år fra oppstart av prosjektet.

Generelle forutsetninger

Det forutsettes for alle søknader at det gis en grundig beskrivelse av bakgrunn for prosjektet, inkludert eksisterende kunnskapsgrunnlag og hvordan prosjektet samspiller med eller er koordinert opp mot tilgrensende prosjekter der en eller flere av prosjektpartnerne deltar. Så langt mulig skal også avgrensning og koordinering opp mot andre prosjekter beskrives.

Beskrivelse av gjennomføringsplanen skal være tilstrekkelig detaljert, med tydelig inndeling i fornuftige arbeidspakker og beskrivelse av hypoteser, metodikk og statistikk. Ansvarlig person for hver enkelt arbeidspakke skal oppgis.

Dersom relevant skal det vises til vurdering og håndtering av risiko knyttet til gjennomføring av prosjektet. Det skal angis hvordan prosjektet planlegges organisert (prosjektgruppe og roller), inkludert ressursinnsats i form av antall timer og timesatser, eller stillingsprosent dersom dette benyttes. Se ellers FHF's *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser* (vedlegg 2).

Organisering

Oppdragsgiver er FHF som vil følge opp de enkelte prosjektene med en prosjektansvarlig fagsjef (FHF-ansvarlig).

Utførende prosjektgruppe: Den som tildeles prosjektet/oppdraget organiserer team for gjennomføring av arbeidet. Arbeidet i prosjektgruppen ledes av prosjektleder (CV for prosjektleder legges ved søknaden). Prosjektleder og planlagt team opplyses om i prosjektbeskrivelsen. Eventuelt innleide ressurser og annet formalisert samarbeid skal beskrives detaljert og dokumenteres med avtaler.

Referansegruppe: FHF vil oppnevne en referansegruppe bestående av personer som representerer næringen og har relevant kompetanse i forhold til det enkelte prosjektets målsettinger. *Mandat for*

referansegrupper i prosjekter finansiert av FHF finnes som vedlegg 3. FHF-ansvarlig er ikke medlem, men skal delta i referansegruppens møter. Prosjektleder skal lede referansegruppe-møtene, og andre fra prosjektgruppen kan delta når det er hensiktsmessig. Det bør avholdes minst ett årlig fysisk møte i referansegruppen i tillegg til digitale møter ved behov, spesielt i forbindelse med viktige milepæler eller veivalg i prosjektet. Det skal om mulig avholdes fysisk møte før prosjektslutt for gjennomgang av sluttleveranser og sluttrapport, før disse er å betrakte som endelige. Husk å budsjettere med kostnader til referansegruppemøter i prosjektbeskrivelsen.

Samarbeid med andre aktører: Dersom det er beskrevet samarbeid med bedrifter eller andre som bidrar faglig eller finansielt, må det legges ved signert intensjonsavtaler for det.

Leveranser

Mulige leveranser fra prosjektet er listet opp i pkt. 6 i *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser til FHF* (vedlegg 2).

Vitenskapelige artikler, fagrapporter, presentasjoner, populærformidling osv. skal være åpne leveranser som skal legges ut på FHF's nettside om prosjektet, i tillegg til åpen publisering i regi av tilsagnsmottager / FoU-institusjon. Faglig sluttrapport til FHF skal innholdsmessig være i henhold til FHF's *Retningslinjer for sluttrapportering*.

Det oppfordres til å tenke kreativt om leveranseformer for å bidra til at kunnskap fra prosjektet så raskt som mulig kan tas aktivt i bruk i næringen.

Kvalitetssikring

FoU-institusjonen må sikre at arbeidet er gjenstand for tilfredsstillende kvalitetssikring, hvordan dette utføres skal beskrives i prosjektbeskrivelsen.

Kriterier for vurdering av søknader:

Prosjektsøknader gis en vurdering etter følgende kriterier (med vektning i parentes):

- (1) Prosjektbeskrivelsens relevans til utlysningen og målet med arbeidet
- (0,8) Konkret og realistisk beskrivelse av næringsnytte
- (0,8) Forskningskvalitet, inkludert metodevalg og statistikk
- (0,7) Beskrevet prosjektkvalitet inkludert gjennomføringsevne, faglige forutsetninger og risiko
- (0,5) Formidlingsplan for å sikre størst mulig næringsnytte
- (0,5) Økonomisk ramme for arbeidet/prosjektet
- (0,3) Tilknytning til relevante aktiviteter/prosjekter
- (0,3) Prosjektforslagets vurderbarhet og dokumentkvalitet.

Søknaden må være så komplett at det kan foretas en evaluering basert på kriteriene ovenfor. Prosjektbeskrivelsen skal ikke overskride 10 sider ekskl. vedlegg som kan betraktes som tilleggsopplysninger.

FHF forbeholder seg retten til å:

- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke er i tråd med målsettingen for utlysningen
- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke oppfyller formelle krav i utlysningen og FHF's retningslinjer for prosjektbeskrivelser
- Be om avklaringer før og under evalueringen
- Avlyse konkurransen eller endre de(n) økonomiske rammen(e) for tilskudd dersom det foreligger saklig grunn, for eksempel ved bortfall av forventet/budsjettert inntekt eller andre forhold som ikke gjør det mulig å yte det planlagte tilskudd innenfor vedtatte investeringsrammer.
- Foreta ny utlysning
- Forespørre søkere om å samarbeide om prosjektgjennomføringen hvis det er viktig for den totale prosjektkvaliteten.

- Bruke eksternt kompetanse ved evaluering av prosjektbeskrivelser.

Behandling av søknader

- Søknaden gjennomgås av FHF for å avklare om de er i tråd med målsettingen for utlysningen og oppfyller de formelle krav som er satt
- Prosjektbeskrivelsene rangeres av FHF basert på score på evalueringskriteriene
- En innstilling lages og besluttes av FHF ut fra en totalvurdering av kriteriene
- Søkere som besluttes tildelt støtte, kontaktes. Forutsetninger for tilsagn presenteres og valgt(e) miljø(er) får en frist til å akseptere/avslå å delta i videre løp. NB! Tilsagn gis ikke på dette stadiet.
- FHF gir tilsagn til valgt(e) søker(e). FHF's gjeldende Standardvilkår på tilsagnstidspunktet vil legges til grunn (Vedlegg 1)
- Etter at endelig beslutning om tildeling av prosjekt er tatt, vil alle søkere bli varslet om utfall.

Vedlegg:

1. FHF's standardvilkår
2. Retningslinjer for prosjektbeskrivelser til FHF
3. Mandat for referansegrupper i FHF

Dokumentene finnes her: [prosjektdokumenter](#)